

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE VIDE PREGARC

Ljubljana, maj 2022

KAZALO

1. UVOD.....	3
2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA ŠOLE	3
2. 1. Vizija šole	4
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	4
3. 1. Proaktivne in preventivne dejavnosti.....	4
3. 2. Svetovanje in usmerjanje	5
3. 3. Druge dejavnosti	7
3. 3. 1. Pohvale, priznanja, nagrade	7
3. 3. 1. 1. Pohvale	7
3. 3. 1. 2. Priznanja	8
3. 3. 1. 3. Nagrade	8
3. 3. 2. Vrste vzgojnih ukrepov	8
3. 3. 2. 1. Vrste vzgojnih ukrepov za lažje kršitve šolskih pravil	8
3. 3. 2. 2. Vrste vzgojnih ukrepov za težje kršitve šolskih pravil	9
3. 3. 3. Restitucija	11
3. 3. 4. Šolska mediacija	12
3. 3. 5. Vzgojni opomini	12
3. 3. 5. 1. Prešolanje učenca	13
4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI	13
4. 1. Odnosi med starši in učitelji	14
5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	14
5. 1. Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta šole	15
5. 2. Obveščanje	15
5. 3. Veljavnost	15
5. 4. Sprejem Vzgojnega načrta	15

1. UVOD

Vzgojni načrt OŠ Vide Pregarc je oblikovan na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K). Z vzgojnim načrtom so določeni načini doseganja in uresničevanja vrednot ter ciljev šole. V njem so zapisane vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši pri uresničevanju vzgojnega načrta. Vzgojni načrt se smiselno dopolnjuje s Pravili šolskega reda.

2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA ŠOLE

Naše temeljno vodilo je vzgoja in izobraževanje učencev na osnovi evropskega humanizma, demokracije in človekovih pravic. V prihodnje želimo nadaljevati delo in izhajati iz najboljših rešitev prejšnjih let, ki jih bomo obogatili z novimi težnjami in vizijo prihodnjih let, ki temelji na odprtosti in ustvarjalnosti. Da bi dosegli vse zastavljene cilje, si bomo prizadevali, da bomo šola:

- ki bo učencem omogočala razvijati lastna interesna področja in doseganje rezultatov v skladu s svojimi sposobnostmi,
- ki bo pri učencih razvijala sposobnosti razumevanja in spoštovanja drugih in drugačnih,
- ki bo spodbujala skrbno in spoštljivo ravnanje z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri,
- ki bo učencem nudila taka znanja, da bodo dosegali primerljive rezultate z vrstniki v državah Evropske unije,
- ki bo usposabljala učence za koristno uporabo znanj,
- ki bo zaradi novih metod in oblik vzgojno-izobraževalnega dela učencem bolj zanimiva in bodo vanjo radi prihajali,
- ki bo učencem razvijala pozitivne vrednote in jih usmerjala k spoštovanju le-teh.

Naše učiteljice in učitelji iščejo nove poti in načine dela z učenci. Tudi v prihodnje bomo največjo pozornost posvečali kvalitetnemu pouku, poleg kvalitetnega znanja pa bomo učencem nudili tudi primerno vzgojo.

Vse vzgojno-izobraževalne dejavnosti bodo potekale v skladu s cilji osnovnošolskega izobraževanja, zapisanimi v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakonu o osnovni šoli, predvsem bomo:

- vzgajali in izobraževali za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij,
- vzgajali za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz slovenske in evropske tradicije,
- vzgajali za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- razvijali sposobnosti sporazumevanja v slovenskem jeziku in razvijali zavest o državni pripadnosti, narodni identiteti in poznavanju zgodovine Slovenije, njene kulturne in naravne dediščine,
- spodbujali državljansko odgovornost ter sposobnosti za sporazumevanje v tujih jezikih,
- zagotavljali enake možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok iz socialno manj spodbudnih okolij ter otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- zagotavljali kakovostno izobraževanje in omogočali čim višjo raven ustvarjalnosti posameznikov ter razvijanje kritične moči presojanja.

Prizadevali si bomo, da se bodo v šoli razvijale vrednote, kot so: poštenost, pravičnost, zdravje, mir, resnica, znanje, delavnost, neogroženost, sožitje, prijateljstvo, spoštovanje zakonov, solidarnost, red, disciplina, dobrotu in nesebičnost, strpnost in sprejemanje različnosti ter se trudili delovati po naslednjih vzgojnih načelih:

- načelu oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem in psihosocialnem smislu
- načelu ravnanja: vključevanje in strpnost, sodelovanje, skupno reševanje težav, dogovarjanje, zavzetost za vsakega posameznika, spodbujanje k odličnosti posameznikov in odnosov,
- načelu zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

2. 1. Vizija šole

Skupaj po poti učenja do uspešnega življenja.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI

3. 1. Proaktivne in preventivne dejavnosti

Organizacija življenja in dela v šoli bo potekala tako, da:

- bo počutje učencev v šoli čim bolj prijetno in varno,
- si bomo prizadevali, da bodo učenci prevzemali odgovornost za svoja dejanja, in jim omogočali pozitivne življenjske izkušnje,
- bodo učenci sprejemali in upoštevali omejitve, ki jih postavljata življenje in delo v šoli.

Posebej bomo skrbeli za:

- razvijanje pozitivne šolske klime ter spoštovanje otrokovih in človekovih pravic,
- dobre medsebojne odnose,
- spoštovanje in upoštevanje različnosti,
- solidarnost in skrb za vrstnike,
- razvijanje moralnih vrednot in ključnih kompetenc,
- spoštovanje dogovorov,
- varnost na šoli,
- čistočo in urejenost vseh prostorov šole in njene okolice,
- razvijanje in spodbujanje pravičnosti,
- odkrivanje nadarjenih učencev,
- vrstniško medsebojno učenje,
- sodelovalno učenje,
- uspešno vključevanje in sodelovanje s starši,
- razvijanje in sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in vrednotenje lastnega in vrstniškega vedenja,
- sprotno reševanje problemov v razredu (v sodelovanju s šolsko svetovalno službo),
- odkrivanje prikritih oblik nezaželenega vedenja (izsiljevanje, nasilje ...),
- uspešno vključevanje težje prilagodljivih učencev v skupino,
- aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in evalviranje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi,
- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev.

Teme, ki jim bomo posvetili posebno pozornost:

- odnosi z vrstniki,
- medgeneracijski odnosi,
- preprečevanje in prepoznavanje nasilja v šoli,
- reševanje konfliktov,
- odnosi med spoloma,
- sprejemanje in razumevanje različnosti ter drugačnosti,
- prometna varnost in druge oblike varnosti,
- oblike zasvojenosti,
- zdrava šola,
- ekološko osveščanje,
- dolžnosti učencev (predvsem dolžnost rednega obiskovanja pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti),
- varnost na spletu,
- trajnostna mobilnost.

Na šoli bomo vzpostavili pogoje za:

- oblikovanje skupnih dogovorov o temeljnih vrednotah – pravila šole,
- sistematično razvijanje socialnih veščin,
- vključevanje staršev v delo in življenje šole,
- povečanje nadzora na določenih krajih ob določenih časih (dežurstvo učiteljev),
- načrtno reševanje problemov,
- razvijanje socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti,
- vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja,
- nagrajevanje zgledega vedenja.

Načini izvajanja proaktivnih in preventivnih dejavnosti:

- v okviru ur oddelčnih skupnosti,
- v povezavi z vsebinami nekaterih ur pouka v 1. triletju,
- na dnevih dejavnosti,
- vključevanje v projekte in akcije,
- srečanja s starši.

Izvajali jih bodo učitelji, razredniki, zunanji sodelavci in šolska svetovalna služba.

3. 2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in tudi njihovim staršem. Učencem pomaga pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe, s prevzemanjem odgovornosti in spodbujanjem moralnih in kulturnih vrednot.

Staršem pa je namenjeno med drugim tudi kot pomoč ob reševanju socialno-ekonomskih stisk družine.

Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga, da se učijo, kako:

- oblikovati lastne cilje,
- učinkovito organizirati šolsko ter domače delo,
- spremljati svojo uspešnost in jo dosegati na različnih področjih,
- razmišljati in presojeti svoje vedenje in ravnanja drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- se uživljati v ravnanje drugega,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, zaskrbljenost, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, doživljanje neuspehov, depresija,
- ustrezno ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije,
- doživeti neuspehe in druge čustvene reakcije,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- v stiski poiskati pomoč.

Usmerjanje in svetovanje izvajajo vsi strokovni delavci šole, predvsem pa to nalogo prevzema šolska svetovalna služba.

Učitelji ju izvajajo predvsem v času:

- ur oddelčne skupnosti ali
- po pouku, v individualnih ali skupinskih pogovorih z učenci,
- ur pouka v 1. triletju – v povezavi z vsebinami posameznih predmetnih področij, v 2. in 3. triletju pa izjemoma tudi v času šolskih obveznosti pri urah rednega pouka;
- za starše pa v času govorilnih ur (dopoldanskih po tedenskem urniku ali mesečnih popoldanskih) in na roditeljskih sestankih, po dogovoru pa so učitelji staršem na voljo za svetovanje in usmerjanje tudi izven določenega časa govorilnih ur.

Šolska svetovalna služba je staršem in učencem na voljo ves čas svojega delovnega časa, lahko pa se starši predhodno dogovorijo za srečanje. Po potrebi se svetovalna služba vključuje tudi v oddelke (izvedba delavnic, socialnih iger ...).

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki imajo težave pri vključevanju v šolski prostor, učni uspešnosti, odnosih z vrstniki, z enkratnimi ali občasnimi kršitvami pravil šolskega reda idr.

Vsebina in cilji svetovanja in usmerjanja za posameznega učenca ali skupino učencev se oblikujejo v sodelovanju med učiteljem (predvsem razrednikom) in svetovalno službo na timskih sestankih, v katere se po potrebi vključuje tudi vodstvo šole. O naravi dogovora razrednik ali šolska svetovalna služba obvesti tudi starše.

V primerih, ko šolska svetovalna služba presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih strokovnih institucijah.

3. 3. Druge dejavnosti

3. 3. 1. Pohvale, priznanja, nagrade

Učenec ali skupina učencev lahko za uspešno delo v šoli prejme pohvale, priznanja, – in nagrade.

Pohvale, priznanja, plakete in nagrade predlagajo:

- oddelčna skupnost ali skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- (oddelčni) učiteljski zbor,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

3. 3. 1. 1. Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni. **Ustne pohvale** izrekajo učitelji oz. mentorji posameznih aktivnosti oziroma mentor skupnosti učencev šole.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto. Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentorji podeljujejo pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se lahko podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, za pozitiven zgled oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali otroškem parlamentu,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev pomembnih za šolo,
- doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanju,
- spoštljiv odnos do odraslih in sošolcev, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- sodelovanje v prostovoljstvu,
- povezovanje in graditev dobrih medsebojnih odnosov,
- medsebojno spoštovanje, razumevanje in sodelovanje,
- druge razloge, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor, razrednik ali mentorji ocenijo kot primerne za pisne pohvale.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Razrednik o ustni in pisni pohvali poroča na ocenjevalnih konferencah.

3. 3. 1. 2. Priznanja

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali ki v veliki meri prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije ali države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali v otroškem parlamentu,
- iz drugih razlogov, ki jih razrednik, mentor posamezne dejavnosti, ravnatelj ali učiteljski zbor ocenijo kot primerne za podelitev priznanj.

3. 3. 1. 3. Nagrade

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oz. mentorjem.

Vrste nagrad:

- knjige,
- pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole, ali
- nagradni izlet,
- prigrizki ali pogostitev za vestno urejanje pladnjev pri malici in ločevanju odpadkov.

Priznanja in nagrade podeljuje v 9. razredu ob zaključku pouka ravnatelj na slavnosten način, učencem od 1. do 8. razreda pa razredniki oz. mentorji ali ravnatelj po predhodnem dogovoru z mentorjem.

3. 3. 2. Vrste vzgojnih ukrepov

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena ZoŠ).

V primeru, da učenec ne izpolnjuje svojih dolžnostih in odgovornosti (opredeljenih v pravilih šolskega reda), krši šolska pravila, ponavlja kršitve, ni pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema, lahko šola učencu glede na teže kršitve izreče naslednje vzgojne ukrepe:

3. 3. 2. 1. Vrste vzgojnih ukrepov za lažje kršitve šolskih pravil

- Pomoč hišniku,
- Podaljšanje nalog reditelja,
- pomoč čistilkam,
- praznjenje košev s papirnatimi odpadki po vsej šoli,

- urejanje šolskega vrtička,
- pomoč pri dekoraciji šolskih prostorov,
- pomoč pri urejanju razredov,
- pomoč učiteljem pri dnevih dejavnosti,
- izdelava plakata ali predstavitev teme v razredu,
- predstavitev knjige s primerno vsebino (glede na vrsto kršitve),
- pomoč drugim učencem,
- pomoč učitelju pri zbiralnih akcijah,
- pomoč v knjižnici in
- naštetim enakovredne vzgojne dejavnosti.

3. 3. 2. 2. Vrste vzgojnih ukrepov za težje kršitve šolskih pravil

- **Povečan nadzor nad učencem** s strani strokovnih delavcev v času, ko je učenec v šoli oziroma po končanem pouku s soglasjem staršev.
- **Omejitev ali ukinitve nekaterih pravic in ugodnosti**, ki so povezane s kršitvami pravil šole (predlog za zamrznitev/ukinitve statusa učenca; dodatna razlaga ali nasveti po pouku; ugodnosti, ki jih šola nudi izven predpisanih dejavnosti in standardov; funkcije, ki jih učenec opravlja v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole);
- Kadar učenec pogosto ogroža varnost sebe, učencev in/ali učiteljev, ne upošteva navodil kljub predhodnim pogovorom, dogovorom ter opozorilom in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), se učenec teh dejavnosti lahko udeleži **v spremstvu svojih staršev** (ki s tem tudi sprejemajo odgovornost za svojega otroka v času dejavnosti in poravnajo stroške svoje udeležbe) **ali** šola priskrbi **dodatno spremstvo strokovnega delavca** (stroški dodatnega spremljevalca bremenijo starše) **ali** šola za tega učenca **organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli**, ki se pripravi na oddelčnem učiteljskem zboru, ki ga skliče razrednik.
- V kolikor se neprimerno vedenje učenca na dejavnostih izven šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...) kljub opozorilom in dogovorom, po presoji učitelja, ne izboljša in s svojimi dejanji ter ravnanji ogroža svojo varnost ali varnost drugih udeležencev in s tem tudi načrtovano izvedbo dejavnosti, je vodja dejavnosti dolžan o vedenju obvestiti starše, starši pa so dolžni svojega otroka **umakniti z dejavnosti**.
- **Umik učenca od pouka** v primeru, ko učenec s svojim vedenjem ogroža varnost ali nemoteno izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom; učitelj, ki se odloči za ta ukrep, pošlje reditelja oddelka po svetovalnega delavca ali po učitelja, ki ga je določil ravnatelj. Ta z učencem, ki je bil umaknjen, nadaljuje z delom, ki mu ga je določil učitelj pred umikom. V primeru umika učenca od ure pouka, mora učitelj, ki je učenca umaknil od pouka, z njim opraviti razgovor še isti ali vsaj naslednji dan (oziroma v kolikor to ni mogoče prvi naslednji delovni dan).
- **Vsakotedenski kontakti** med starši, razrednikom, šolsko svetovalno službo in učencem ter poročanje o učenčevem vedenju v šoli.
- Strokovni delavec šole lahko učencu začasno **odvzame napravo** ali predmet, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča izvedbo pouka ali druge dejavnosti. O odvzemu strokovni delavec še isti dan obvesti starše učenca, ki napravo ali predmet v šoli tudi prevzamejo; učenec mora na zahtevo strokovnega delavca napravo ali predmet nemudoma izročiti. V kolikor učenec v šolo prinese nevaren predmet ali mamila, šola o tem obvesti policijo.
- Začasna ali stalna **premestitev učenca v drug oddelek**,

- Pogovor z ravnateljem,
- **Ustni ali pisni opomin ravnatelja,**
- Naštetim enakovredne vzgojne dejavnosti,

Postopki pred morebitnim izrekom vzgojnega ukrepa zaradi kršitve šolskih pravil:

- Opozorilo oziroma graja učitelja oziroma drugega strokovnega delavca šole.
- Individualni pogovor učitelja oziroma drugega strokovnega delavca šole z učencem, ki je storil kršitev,
- Seznanitev učenčevega razrednika s storjeno kršitvijo.
- Individualni pogovor razrednika z učencem, ki je storil kršitev.
- Seznanitev in vključitev šolske svetovalne službe v reševanje problema, po potrebi pa tudi vodstva šole.
- Seznanitev in pogovor s starši učenca, ki je kršil pravila.

O vseh izvedenih postopkih strokovni delavec šole vodi zabeležke, opozorila oz. graje lahko beleži v programu Lopolis.

O vzgojnem ukrepu odloča razrednik, oddelčni učiteljski zbor ali učiteljski zbor.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega ukrepa poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti ter pravila obnašanja in ravnanja ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem. Po razgovoru razrednik odloči, ali bo učencu izrekel vzgojni ukrep. V kolikor se odloči za izrek vzgojnega ukrepa, glede na težo kršitve izbere enega od navedenih vzgojnih ukrepov. Lahko pa razrednik poda pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega ukrepa in ga posreduje oddelčnemu ali učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega ukrepa, o tem seznanil strokovnega delavca, ki je predlagal izrek vzgojnega ukrepa.

Učencem in njihovim staršem se bo vedno pojasnilo:

- razloge za vzgojni ukrep,
- obliko in trajanje ukrepa,
- načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

Vzgojni ukrep je za starše obvezujoč.

Zapise o vzgojnem ukrepu vodi razrednik. Razrednik o vzgojnih ukrepih v oddelku poroča ob vsaki ocenjevalni konferenci. Odločitev o izreku vzgojnega ukrepa razrednik evidentira v programu Lopolis, zlasti v primeru težjih kršitev šolskih pravil pa obvestilo o izreku vzgojnega ukrepa lahko izda tudi na internem obrazcu. Kopijo obvestila o vzgojnem ukrepu hrani razrednik do konca šolskega leta.

Če učenec iz neopravičljivih razlogov odkloni izvajanje vzgojnih ukrepov oziroma jih ne opravi v določenem roku, se lahko prične s postopkom za izrek vzgojnega opomina.

3. 3. 3. Restitucija

Posameznik se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za tako ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave.

Učencem za prekrške ponudimo možnost, da to popravijo. S tem jim damo priložnost, da o svojem obnašanju razmišljajo in ga popravijo. Bistveno pri restituciji je, da učencu ne vzbujamo občutkov krivde, ga ne ignoriramo in ne kritiziramo, ampak mu jasno povemo: »Storil si napako. Kaj boš naredil, da jo popraviš?«

Pomembno je, da odreagiramo takoj, ko ugotovimo, da je nekdo naredil prekršek – vsaj še isti dan. Z učencem se pogovorimo in ga poslušamo, da pove, kaj je hotel z dejanjem doseči, zakaj je bilo njegovo dejanje v nasprotju s pravili šolskega reda. Z učencem naj bi se pogovoril tisti učitelj, ki je bil pri prekršku prisoten, razen ob težjih prekrških, kjer sodelujejo še razrednik, šolska svetovalna služba in vodstvo šole. V primeru težjih kršitev (telesna poškodba, spolni prekršek, kraja, izsiljevanje, verbalne in fizične grožnje) pa restitucija ne pride v poštev, ampak se takoj preide k vzgojnim ukrepom oziroma vzgojnim opominom, v kolikor je bil učenec predhodno že deležen vzgojnih dejavnosti.

Zelo pomembno je, da se učenec sam odloči, kako bo popravil neko dejanje, lahko mu pomagamo pri razmišljanju, vendar naj bo odločitev njegova. Dobro je, če učenec napiše, kaj je delal in kako bo to popravil.

Dejanje restitucije mora biti opravljeno na področju, kjer je učenec kršil pravila. Pri tem ga nadzira učitelj, ki je sprožil celoten postopek. O tem se obvesti tudi razrednika in svetovalno službo. Čas za učenčev razmislek ne sme biti predolg (dan ali dva). Če učenec ne pove, kako se je odločil, ga poiščemo, se z njim pogovorimo in določimo dejavnost, s katero bo poravnal škodo. V kolikor učitelj učencu sam določi dejavnost, s katero bo popravil narejeno »škodo«, se v tem primeru odloči za izrek enega od vzgojnih ukrepov.

Razrednik beleži kršitve pravil šolskega reda, in sicer vrsto prekrška in način poravnave. Zapise o restituciji hrani razrednik do konca šolskega leta.

O restituciji obvestimo tudi starše, ki pa se naj ne odločajo namesto učenca, lahko pa pomagajo pri odločitvi. Staršem povemo, da ni naš namen, da otroka kaznujemo, ampak razvijamo odgovornost in dobre medsebojne odnose.

Proces restitucije je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo, in ko povzročitelj tako na čustvenem kot na miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če je prej z nepremišljenim ravnanjem povzročil kakršnokoli škodo.

Če učenec napako naredi in mu jo je dovoljeno popraviti, je večja verjetnost, da bo pripravljen sam spreminjati vedenje, da bo izgrajeval pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bo lažje razumel napake drugih in razvijal strpnost.

Če učenec iz neopravičljivih razlogov odkloni opravljanje restitucije oziroma je ne opravi v določenem roku, se mu lahko izreče eden od vzgojnih ukrepov ali vzgojni opomin.

3. 3. 4. Šolska mediacija

Mediacija je mirno reševanje konfliktne situacije, kjer se spor rešuje s pomočjo mediatorja. Je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzemajo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Mediacijo na šoli vodi strokovni delavec, ki je usposobljen za šolskega mediatorja.

Pobudo za mediacijo šolskemu mediatorju poda ali razrednik ali drug strokovni delavec šole, lahko pa tudi učenec. Šolski mediator pred začetkom postopka mediacije pridobi soglasje staršev ali zakonitega zastopnika učenca ter povabi osebe, vpletene v konflikt, na mediacijo. Postopek mediacije se začne s podpisom mediacijske pogodbe in zaključki s podpisom mediacijskega sporazuma.

3. 3. 5. Vzgojni opomini

Šola izreka vzgojne opomine v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli (UL RS, št. 76/08, 102/07, 87/11, 40/2012-ZUJF), in sicer kadar učenec krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.

Vzgojni opomin se izda na predpisanem obrazcu in vloži v mapo vzgojnih opominov.

Mapa vzgojnih opominov se hrani v ognjevarni omari pri ravnatelju.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi **individualiziran vzgojni načrt**. Pripravi ga tim strokovnih delavcev šole, ki ga sestavljajo:

- strokovni delavec, ki predlaga vzgojni opomin,
- razrednik,
- šolska svetovalna služba,
- po potrebi se vanj vključi tudi vodstvo šole.

K sodelovanju se povabi tudi starše in po potrebi tudi učenca.

Individualiziran vzgojni načrt se pripravi na internem obrazcu.

Vsebina individualiziranega vzgojnega načrta:

- jasen opis problema,
- jasen opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe,
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

Individualizirani vzgojni načrt se hrani v mapi vzgojnega opomina.

3. 3. 5. 1. Prešolanje učenca

Postopek opredeljuje 54. člen Zakona o osnovni šoli:

/.../ „Če je iz učnih ali vzgojnih razlogov potrebno, lahko osnovna šola v soglasju ali na zahtevo staršev vključi učenca v drugo osnovno šolo, če ta s tem soglaša.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali

če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola." "

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

Za otrokov razvoj in učno delo je potrebno, da se starši redno udeležujejo vseh organiziranih oblik sodelovanja šole s starši. Za kvalitetno sodelovanje staršev s šolo smo jim na voljo vsi pedagoški delavci: razredniki, učitelji posameznih predmetov, učitelji podaljšanega bivanja, šolska svetovalna služba, vodstvo šole. Staršem sproti posredujemo zanje pomembne informacije. Od staršev pričakujemo aktivno sodelovanje pri razreševanju otrokove problematike.

Delavci šole, učenci in starši bomo razvijali vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju in sodelovali pri oblikovanju in izvajanju različnih dejavnosti na šoli (izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ...).

Pričakovane oblike sodelovanja s starši:

- pogovorne (govorilne) ure – dopoldanske tedenske in popoldanske mesečne,
- roditeljski sestanki,
- predavanja za starše,
- ustvarjalne delavnice,
- zbiralne akcije,
- šolske prireditve,
- spremstva,
- izleti s starši (1.– 9. razred),
- skrb za čisto okolje,
- sodelovanje v projektih in raziskovalnih nalogah,
- obvestila na spletni strani šole,
- delovne skupine staršev in učiteljev, ki se oblikujejo po potrebi.

Starše bomo obveščali o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka:

- ustno (osebno, po telefonu),
- pisno (publikacija, e-pošta ...).

Starši imajo tudi možnost, da preko svojega predstavnika v svetu staršev posredujejo pobude, pohvale in predloge svetu staršev in svetu zavoda.

Starši se vključujejo v reševanje problemov njihovih otrok oziroma kadar njihovi otroci kršijo pravila šolskega reda. Če se starši ne odzovejo na vabilo razrednika, šolska svetovalna služba pošlje pisno vabilo. V primeru, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih le-ti zanemarjajo, se v reševanje problemov po potrebi vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri, policijska postaja ... s ciljem najti optimalno rešitev.

4. 1. Odnosi med starši in učitelji

V šoli se trudimo za kvaliteten odnos med starši in učitelji. Pričakuje se spoštljiv odnos staršev do učiteljev in učiteljev do staršev (po načelih uspešne komunikacije).

V primeru verbalnega (grožnje, izsiljevanje, poniževanje, omalovaževanje, podcenjevanje ...) ali fizičnega nasilja staršev nad vsemi zaposlenimi šole ali zaposlenih nad starši se z nasilnim dejanjem takoj seznanijo vodstvo šole, ki po potrebi obvesti Policijsko postajo ali CSD.

5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole.

5. 1. Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta šole

Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta šole se sprejemajo in dopolnjujejo po postopku, ki je veljal za sprejem tega Vzgojnega načrta.

5. 2. Obveščanje

Ta Vzgojni načrt se objavi na oglasni deski šole in spletni strani šole. Osnovna šola v publikaciji oziroma v uvodni zgibanki predstavi kratko vsebino (izvlečke) Vzgojnega načrta šole.

5. 3. Veljavnost

Vzgojni načrt začne veljati po sprejetju na Svetu zavoda. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši. Z začetkom veljavnosti Vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt z junija 2016.

5. 4. Sprejem Vzgojnega načrta

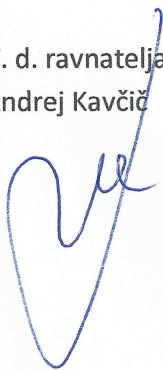
Vzgojni načrt Osnovne šole Vide Pregarc je bil obravnavan:

- na pedagoški konferenci 10. 5. 2022,
- na sestanku sveta staršev 31. 5. 2022.

Vzgojni načrt je potrdil Svet šole in prične veljati dne 20. 6. 2022.

Vzgojni načrt se prične uporabljati 1. 9. 2022.

V. d. ravnatelja:
Andrej Kavčič

Predsednik sveta šole:
Janez Preskar

